

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan
päivämäärä on:

23.10.2025

Dokumentet är
daterat:

23.10.2025

The document is
dated:

23.10.2025

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Suvi Lehtinen

Pvm / Datum / Date: 23.10.2025

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Veli-Pekka Saajo

Pvm / Datum / Date: 23.10.2025

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Jakelun mukaan

Uuden etämittauslaitteiston luenta ja jakeluverkonhaltijalta edellytettävät toimenpiteet mittaustietojen luovuttamiseksi Datahubista

Energiaviraston tietoon on tullut tulkintaepäselvyys koskien uuden etämittauslaitteiston luentaa ja etämittauslaitteistolta kerättyjen mittaustietojen luovuttamista sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköstä (jäljempänä Datahub). Epäselvyys on koskenut aikaikkunaa, jossa uuden etämittauslaitteiston rekisteröimät mittaustiedot tulee kerätä mittauslaitteistolta mittaustiedon luentajärjestelmään, sekä aikaikkunaa, jossa mittaustiedot tulee luovuttaa Datahubista loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle. Energiavirasto katsoo tämän vuoksi välttämättömäksi ohjeistaa uuden etämittauslaitteiston luentaa ja mittaustietojen luovuttamista koskevan lainsäädännön tulkintaa.

Energiaviraston toimivalta

Energiaviraston (jäljempänä myös virasto) tehtävänä on sähkömarkkinalain (588/2013) 106 §:n mukaan valvoa sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä lain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa (590/2013; valvontalaki).

Valvontalain 6 §:n 2 kohdan mukaan Energiaviraston tehtävänä on varmistaa, että sähkö- ja maakaasuverkkojen haltijat sekä muut sähkö- ja maakaasualan yritykset noudattavat kansallisesta ja unionin lainsäädännöstä johtuvia velvollisuuksiaan.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013; valvontalaki)

Valvontalain 9 §:n mukaan, jos joku rikkoo tai laiminlyö 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita, Energiaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

Sähkömarkkinalain 1 §:n 1 momentin mukaan lain tarkoituksena on varmistaa edellytykset tehokkaasti, varmasti ja ympäristön kannalta kestävästi toimiville kansallisille ja alueellisille sähkömarkkinoille sekä Euroopan unionin sähkön sisämarkkinoille siten, että hyvä sähkön toimitusvarmuus, kilpailukykyinen sähkön hinta ja kohtuulliset palveluperiaatteet voidaan turvata loppukäyttäjille. Sen saavuttamisen ensisijaisina keinoina ovat terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaaminen sähkön tuotannossa ja toimituksessa sekä kohtuullisten ja tasapuolisten palveluperiaatteiden ylläpitäminen sähköverkkojen toiminnassa.

Sähkömarkkinalain 3 §:n kohdan 14) mukaan tarkoitetaan pienimuotoisella sähköntuotannolla voimalaitosta tai usean voimalaitoksen muodostamaa kokonaisuutta, jonka teho on enintään kaksi megavoltiampeeria.

Sähkömarkkinalain 22 §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan on järjestettävä sähköverkossaan taseselvityksen ja laskutuksen perustana oleva sähköntoimitusten mittaus sekä mittautietojen rekisteröinti ja ilmoittaminen sähkömarkkinoiden osapuolille.

Sähkömarkkinalain 22 §:n 3 momentin mukaan verkonhaltijan on mittauspalvelua järjestäessään pyrittävä edistämään verkon käyttäjien tehokasta ja säästäväistä sähkönkäyttöä sekä sähkönkäytön ohjausmahdollisuuksien hyödyntämistä.

Sähkömarkkinalain 22 §:n 6 momentin mukaan tarkempia säännöksiä sähköntoimitusten mittauksesta sähköverkoissa annetaan valtioneuvoston asetuksella. Säännökset voivat koskea:

- 1) sähkönkäyttöpaikan, voimalaitoksen ja sähkövaraston varustamista mittauslaitteistolla;
- 2) rajapistemittausta;
- 3) mittauslaitteistolle ja -järjestelmälle asetettavia vaatimuksia;
- 4) mittauslaitteiston lukemista;
- 5) mittautiedon toimittamista sähkömarkkinoiden osapuolien hyödynnettäväksi;
- 6) mittauspalveluissa käytettävää aikajaotusta.

Sähkömarkkinalain 75 e §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan on luovutettava loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle jäljennös loppukäyttäjän tai sähköntuottajan omaa sähkönkäyttöä ja sähköntuotantoa koskevista mittaus- ja kulutustiedoista, jotka verkonhaltija on kerännyt sähkönkäyttöpaikan mittauslaitteistosta. Tiedot on luovutettava koneluettavassa ja helposti muokattavassa vakiotietomuodossa sähkönkäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti.

Pykälän 2 momentin mukaan sähköalan yrityksen on luovutettava asiakkaanaan olevalle loppukäyttäjälle tai tämän nimeämälle taholle tiedot loppukäyttäjän sähkösopimuksesta sekä muut tätä koskevat tiedot, joita loppukäyttäjä tarvitsee sähköntoimittajan tai aggregaattorin vaihtamiseen, kulutusjoustoon ja muihin sähköalan yritysten palveluihin.

Pykälän 3 momentin mukaan sähköntoimittajan ja itsenäisen aggregaattorin on pyydettäessä luovutettava asiakkaanaan olevalle loppukäyttäjälle tai tämän

nimeämälle taholle loppukäyttäjän pyynnöstä jäljennös tiedoista, jotka koskevat sähköntoimittajan tai itsenäisen aggregaattorin loppukäyttäjän kuormalla toteuttamaa kulutusjousto.

Pykälän 4 momentin mukaan edellä 1–3 momentissa tarkoitetut tiedot on luovutettava loppukäyttäjälle ilman erillistä korvausta. Vähittäismyyjä ja jakeluverkonhaltija voivat osoittaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttajaksi.

Valtioneuvoston asetus sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta (767/2021; mittausasetus)

Mittausasetuksen 6 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan sähköverkossa olevaan sähkönkäyttöpaikkaan asentamien sähkön mittauslaitteistojen ja mittauslaitteistojen, joilla mitataan pienimuotoinen sähköntuotanto jakeluverkossa, ja sähköverkon mittaustietoa käsittelevän tietojärjestelmän (uusi etämittauslaitteisto) tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- 1) mittauslaitteiston rekisteröimä tieto tulee voida lukea laitteiston muistista viestintäverkon kautta (etäluentaominaisuus);
- 2) mittauslaitteiston tulee mitata sähköverkkoon syötetyn ja sähköverkosta otetun sähkönsä osalta vähintään laskutuksen perusteena olevat pätö- ja loisenenergia vaihekohtaisesti sekä rekisteröidä kultakin taseselvitysjaksolta laskutuksen perusteena olevat pätö- ja loisenenergiat sähköverkkoon syötetyn ja sähköverkosta otetun sähkönsä osalta netottamatta;
- 3) muussa kuin jännitemuuntajamittauslaitteistossa tulee olla yksisuuntaisen tiedonsiirron loppukäyttäjälle mahdollistava jänniteulostulolla varustettu asiakasrajapinta, joka perustuu avoimeen ja päivitettävään eurooppalaiseen standardiin, joka on käytössä myös toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa;
- 4) mittauslaitteiston tulee rekisteröidä jännitteettömän ajan alkamisajankohta ja kesto taikka alkamisajankohta ja päättymisajankohta;
- 5) muun kuin yksivaiheisen mittauslaitteiston tulee kyetä havaitsemaan syöttävän sähköverkon nollavian aiheuttama jännite-epäsymmetria, kun sähkönkäyttöpaikalla on sähkönkulutusta;
- 6) mittauslaitteiston toiminnallisuutta määrittelevien ohjelmistojen ja asetusten sekä mittaustietojen rekisteröintitiheyden tulee olla päivitettävissä etäyhteydellä ilman käyntiä sähkönkäyttöpaikalla;
- 7) muussa kuin virta- ja jännitemuuntajamittauslaitteistossa tulee olla etäatkaisu- ja -kytkentätoiminnallisuus.

Mittausasetuksen 6 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan verkonhaltijan mittaustietoa käsittelevän tietojärjestelmän tulee kerätä rekisteröidyt mittaustiedot uudelta etämittauslaitteistolta mittaustiedon luontajärjestelmään vähintään joka kuudes tunti.

Mittausasetuksen 8 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan 6 luvun 5 §:n 3 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2026.

Energiaviraston näkemys uuden etämittauslaitteiston luennasta ja jakeluverkonhaltijalta edellytettävistä toimenpiteistä etämittauslaitteistolta kerättyjen mittaustietojen luovuttamiseksi Datahubista 1. tammi-kuuta 2026 alkaen

Asia koskee mittausasetuksen 6 luvun 5 §:n mukaista uutta etämittauslaitteistoa.

Uuden etämittauslaitteiston luenta

Mittausasetuksen 6 luvun 5 §:ssä säädetään uuden etämittauslaitteiston toiminnalliset vaatimukset sähköverkossa.

Mittausasetuksen 6 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan verkonhaltijan mittaustietoa käsittelevän tietojärjestelmän tulee kerätä rekisteröidyt mittaustiedot uudelta etämittauslaitteistolta mittaustiedon luentajärjestelmään vähintään joka kuudes tunti.

Edellä todetusti kuuden tunnin aikaraja on osa uuden etämittauslaitteiston toiminnallisia vaatimuksia sähköverkossa ja koskee mittauslaitteistolle rekisteröityjen tietojen keräämistä mittaustiedon luentajärjestelmään.

Mittaustietojen luovuttamisesta loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle säädetään sähkömarkkinalain 75 e §:ssä.

Jakeluverkonhaltijalta edellytettävät toimenpiteet etämittauslaitteistolta kerättyjen mittaustietojen luovuttamiseksi Datahubista

Sähkömarkkinalain 75 e §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan on luovutettava loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle jäljennös loppukäyttäjän tai sähköntuottajan omaa sähkönkäyttöä ja sähköntuotantoa koskevista mittaus- ja kulutustiedoista, jotka verkonhaltija on kerännyt sähkönkäyttöpaikan mittauslaitteistosta. Tiedot on luovutettava koneluettavassa ja helposti muokattavassa vakiotietomuodossa sähkönkäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti.

Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 144/2018 vp) 75 e §:n 1 momentin osalta todetaan, että verkonhaltijan olisi luovutettava loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle kopio loppukäyttäjän tai sähköntuottajan omaa sähkönkäyttöä ja sähköntuotantoa koskevista mittaus- ja kulutustiedoista, jotka verkonhaltija on kerännyt sähkönkäyttöpaikan mittauslaitteistosta. Loppukäyttäjällä ja sähköntuottajalla olisi oikeus saada hyödyntää säännöksen mukaisesti omaa sähkönkäyttöään ja sähköntuotantoaan koskevia mittaus- ja kulutustietoja, jotka verkonhaltija on kerännyt sähkönkäyttöpaikan mittauslaitteistosta.

Sähkömarkkinalain 75 e §:n 4 momentin mukaan jakeluverkonhaltija voi osoittaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttajaksi.

Edellä todettu huomioiden, jotta loppukäyttäjän ja sähköntuottajan oikeus saada hyödyntää omaa sähkönkäyttöään ja sähköntuotantoaan koskevia mittaustietoja, jotka jakeluverkonhaltija on vähintään joka kuudes tunti kerännyt

sähkökäyttöpaikan etämittauslaitteistosta, tulee jakeluverkonhaltijan ilman aiheutonta viivytystä mittaustiedot kerättyään

- luovuttaa kerätyt mittaustiedot loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle, tai
- mikäli jakeluverkonhaltija on osoittanut sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön näiden mittaustietojen luovuttajaksi, ilmoittaa mittaustiedot Datahubille mittaustietojen luovuttamiseksi loppukäyttäjälle ja sähköntuottajalle tai näiden nimeämälle taholle.

Viraston toimivalta ja valvonta asiassa on jälkikäteistä ja lopullinen menettelyn sähkömarkkinalainmukaisuus ratkaistaan tarvittaessa jälkikäteen annettavalla hallintopäätöksellä. Mikäli Energiaviraston tietoon tulee, ettei uuden etämittauslaitteiston luennassa ja kerättyjen mittaustietojen luovuttamisessa ole toimittu edellä todetun mukaisesti, se voi ryhtyä toimenpiteisiin valvontalain 9 §:n nojalla sähkömarkkinalainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi. Virasto toteaa, että arviointi tietojen ilmoittamisesta ilman aiheutonta viivytystä on tapauskohtaista. Virasto pitää olennaisena arvioinnin kannalta sitä, onko viiveelle olemassa aiheelliset ja riittävät perusteet.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalain (588/2013) 75 e §:n 1 ja 4 momentti

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 6 § 2), 9 §

Sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (767/2021) 6 luvun 5 §

Jakelu	Jakeluverkonhaltijat
Tiedoksi	Fingrid Datahub Oy
	Energiateollisuus ry
	Paikallisvoima ry